

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

21 april 1998

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Christian Van Eyken –

**betreffende de raamovereenkomst van de Raad van Europa
ter bescherming van de Nationale Minderheden**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Herman Suykerbuyk**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleeckx.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Plateau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleeckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Jan Béghin, Carl Decaluwé, Paul Dumez, Jef Van Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

624 (1996-1997)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende toelichting door de indiener van het voorstel van resolutie	4
I.1 Algemene situering	4
I.2 Het begrip "nationale minderheid"	4
I.3 De rechtstreekse toepassing en de gevolgen van de toetreding van België tot de over- eenkomst	5
I.4 Besluit	5
II. Algemene bespreking	5
II.1 Tussenkost van de heer Karim Van Overmeire	5
II.2 Tussenkost van de heer Herman Suykerbuyk	6
II.3 Tussenkost van mevrouw Nelly Maes	8
II.4 Tussenkost van de heer Jacques Laverge	8
II.5 Tussenkost van de heer Fred Dielens	9
II.6 Repliek van de heer Christian Van Eyken	9
III. Eindstemming	10

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op 15 oktober 1997 het voorstel van resolutie van de heer Christian Van Eyken "betreffende de raamovereenkomst van de Raad van Europa ter bescherming van de Nationale Minderheden" ten gronde besproken, waarna het bij unanimititeit werden verworpen.

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE INDIENER VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE

I.1. Algemene situering

De heer Christian Van Eyken laat opmerken dat sinds ongeveer een veertigtal jaren de toestand van de nationale minderheden meermaals onderzocht werd in het kader van de Raad van Europa. De beslissende stap werd gezet toen de staats- en regeringsleiders samenkwamen op de top van Wenen op 8 en 9 oktober 1993. Zij kwamen overeen dat de historisch ontstane minderheden in Europa beschermd en gerespecteerd moesten worden teneinde de stabiliteit en de vrede te handhaven. Ze beslisten om juridische verbintenissen te onderschrijven betreffende de bescherming van de nationale minderheden.

In bijlage II van de Verklaring van Wenen werd het ministercomité inter alia belast met twee opdrachten terzake. Vooreerst diende zo spoedig mogelijk een kaderovereenkomst opgesteld ter verduidelijking van de principes die de verdragsluitende staten moeten naleven om de bescherming van de nationale minderheden te waarborgen. Deze overeenkomst zal eveneens kunnen worden ondertekend door niet-lidstaten. En anderzijds, werd het ministercomité ook belast met het opstellen van een aanvullend protocol bij het Europees verdrag ter bescherming van de mensenrechten op cultureel vlak door middel van bepalingen die de individuele rechten waarborgen, meer bepaald voor personen die behoren tot nationale minderheden.

Op 10 november 1994 keurde het ministercomité van de Raad van Europa deze kaderovereenkomst goed, en vanaf 1 februari 1995 konden de lidstaten de overeenkomst tekenen. Momenteel hebben reeds een dertigtal lidstaten deze kaderovereenkomst ondertekend. Volgens de laatst beschikbare informatie zijn de landen die nog niet ondertekend hebben : België, Frankrijk en Turkije.

Deze vernieuwende tekst is belangrijk voor het hele Europese continent en voor België in het bijzonder. Het is het eerste multilateraal juridisch bindend instrument gewijd aan de bescherming van de nationale minderheden in het algemeen. Het doel ervan is het verduidelijken van de juridische principes die de staten moeten naleven om de bescherming van de nationale minderheden te waarborgen.

Om het belang van deze overeenkomst nog te benadrukken dienen de definities van het begrip "nationale minderheid", de directe toepassingsgevallen en de gevolgen voor België in geval van aansluiting bij de overeenkomst te worden onderzocht.

I.2. Het begrip "nationale minderheid"

De vraag wat er kan begrepen worden onder de term "nationale minderheid" is pertinent, aangezien in de raamovereenkomst zelf geen enkele definitie daarvan terug te vinden is. De vraag moet bijgevolg worden gesteld aan de beoordelende macht van elke staat die het verdrag ondertekent. Hoewel er geen officiële definitie bestaat in de raamovereenkomst, werden er desalniettemin een aantal definities voorgesteld in de Raad van Europa.

Zo onder andere de definitie gehanteerd in aanbeveling 1134 (uit 1990) betreffende de rechten van de minderheden. Maken volgens die definitie een minderheid uit : "de afgescheiden groepen, die duidelijk omschreven kunnen worden en die gevestigd zijn op het grondgebied van een staat, waarvan de leden onderdanen zijn van die staat maar die zich onderscheiden van de meerderheid van de bevolking door hun religieuze, taalkundige, culturele of andere eigenschappen.". In een volgende alinea van diezelfde aanbeveling wordt gehandeld over de principes betreffende de "taalminderheden", zonder hiervan echter een definitie te geven.

Daarnaast werd de definitie van de commissie van Venetië opgenomen in artikel 2 van het voorstel van Europese overeenkomst voor de bescherming van de minderheden. Voor deze overeenkomst duidt het begrip "minderheid" een groep mensen aan die numeriek kleiner is dan de rest van de bevolking van een staat, waarvan de leden die onderdanen zijn van die staat, andere etnische, religieuze of taalkundige eigenschappen bezitten dan de rest van de bevolking, en waarvan de leden hun cultuur, hun tradities, hun religie of hun taal wensen te behouden.

En tenslotte is er de definitie van de parlementaire vergadering van de Raad van Europa, zoals geformuleerd in het voorstel van aanvullend protocol betreffende de personen behorend tot een nationale minderheid (artikel 1, aanbeveling 1201 uit 1993). Hier wordt gesteld, "voor deze overeenkomst, betekent het begrip nationale minderheid een groep personen in een staat die : (A) op het grondgebied van die staat verblijven en onderdaan van die staat zijn ; (B) stevige en duurzame banden hebben met die staat ; (C) specifieke etnische, culturele, religieuze of taalkundige eigenschappen bezitten ; (D) voloende representatief zijn, maar minder talrijk dan de rest van de bevolking van die staat of een gewest van die staat ; (E) hun gemeenschappelijke identiteit willen bewaren, dit wil zeggen hun cultuur, tradities, hun religie of hun taal."

Deze laatste definitie verschilt van de vorige door de bepaling dat de minderheid voldoende representatief moet zijn, en door het feit dat de numerieke getalsterkte van een minderheid eveneens beoordeeld kan worden op basis van de omvang van de bevolking van een onderdeel van een staat. Dit betekent dat de rechten en plichten die worden erkend in de raamovereenkomst van toepassing zijn op de Franstaligen in België en Vlaanderen, alsook op de Vlamingen in Brussel of Wallonië. De Duitstalige Gemeenschap kan eveneens de toepassing van de raamovereenkomst vragen.

I.3. De rechtstreekse toepassing en de gevolgen van de toetreding van België tot de overeenkomst.

Omwille van de complexiteit van deze kwesties, en uit bezorgdheid om beknopt te zijn, verwijst de heer Christian Van Eyken hiervoor naar de toelichting in het gedrukte stuk.

I.4. Besluit

Vastgesteld dient te worden dat de Europese Gemeenschap meer en meer lidstaten telt, en dat Europa een kruispunt vormt van tal van culturen. In het verlengde van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden is het vandaag dan ook noodzakelijk om al deze culturen op gelijke voet te stellen. In het licht van de gebeurtenissen in Joegoslavië acht de Europese assemblee het effectief belangrijk dat er spoed wordt gezet achter de werkzaamheden betreffende een protocol dat het

Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden op cultureel vlak moet aanvullen. Dit door te voorzien in bepalingen die de individuele rechten waarborgen, en met name dan voor personen die tot een nationale minderheid behoren.

Via dit voorstel van resolutie wordt de Vlaamse regering (die zelf de raamovereenkomst niet kan ondertekenen) opgeroepen om er bij de federale regering op aan te dringen dat deze zonder verwijl tot ondertekening zou overgaan. Daardoor zou die tekst van de Raad van Europa in België moeten worden toegepast, en dit zonder enige inkrimping of beperking.

Ten slotte wijst de heer Christian Van Eyken er nog op dat de ondertekening van deze raamovereenkomst ook een grote symbolische betekenis kan hebben, net nu het Europees jaar tegen het racisme ten einde loopt.

Voor nadere details verwijst de indiener naar de tekst van het gedrukte stuk.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Tussenkomst van de heer Karim Van Overmeire

De heer Karim Van Overmeire meent te kunnen volstaan met een vrij korte commentaar op dit voorstel van resolutie.

Vooreerst is dé kernvraag of men aan Vlaamse kant zo lichtzinnig moet zijn om de Franstaligen in Vlaanderen via deze raamovereenkomst van de Raad van Europa betreffende de bescherming van nationale minderheden een instrument in handen te geven om de huidige taalwetgeving in vraag te stellen. Wetgeving die door de Vlaamse Beweging slechts moeizaam is afgedwongen na een jarenlange strijd. Strijd die precies noodzakelijk was doordat de Vlamingen, ondanks hun numerieke meerderheid, niet de echte machthebbers waren in dit land.

Daarnaast dient eveneens geconstateerd te worden dat deze resolutie in wezen zonder voorwerp is, en dit omwille van twee redenen.

Vooreerst is Vlaanderen geen "staat" in de volkenrechtelijke betekenis van het woord.

En tweedens vormen de Franstaligen in Vlaanderen al evenmin een "nationale minderheid". Het bestaan van een nationale minderheid veronderstelt immers dat het gaat om een groep die zich kan beroepen op een lange historische aanwezigheid in een gebied. Dit criterium gaat dus in geen geval op voor de Franstaligen in Vlaams-Brabant. Deze zijn immers maar zeer recente inwijkelingen die, het weze uit redenen van gemakzucht, arrogantie, dan wel omwille van een gebrek aan aanpassingsvermogen er niet in slagen zich aan te passen aan het "gastgebied", door minstens de taal te leren van het gebied waar ze zich komen vestigen.

De conclusie dringt zich dan ook op dat de Fransstaligen in Vlaanderen niet onder het statuut van de raamovereenkomst van de Raad van Europa kunnen vallen, evenmin trouwens als, bijvoorbeeld, Engelsen of Duitsers die zich recent in Vlaanderen zouden hebben gevestigd.

Daarenboven heeft de indiener zelf aangehaald dat naast België ook Frankrijk deze raamovereenkomst niet ondertekend heeft. De "francité" blijkt dus in se maar weinig begrip te kunnen opbrengen voor de problematiek van de nochtans onbetwistbaar échte historische minderheden op haar grondgebied, zoals daar zijn : de Basken, de Bretoenen, de Corsicanen, de Frans-Vlamingen, de Elzassers, enzovoort. Hun situatie is nochtans een heel stuk prangender dan die van de Franstaligen in Vlaams-Brabant die al bij al geen redenen tot klagen hebben. Overigens hebben ook de Franstaligen in België zeker geen redenen tot klagen : ze hebben hun eigen autonomie, hun eigen instellingen, hun eigen onderwijs, en zijn op federaal vlak doorgaans proportioneel oververtegenwoordigd.

II.2. Tussenkoms van de heer Herman Suykerbuyk

De heer Herman Suykerbuyk onderschrijft volledig wat door de heer Karim Van Overmeire werd gezegd nopens de niet-ondertekening van de raamovereenkomst door Frankrijk. Frankrijk heeft namelijk een zeer pertinente reden om deze raamovereenkomst niet goed te keuren, en dit zowel op vandaag als naar de toekomst toe. Het is duidelijk dat de Franse staat de in de raamovereenkomst van de Raad van Europa vermelde rechten niet gunt aan de diverse historische minderheden die op zijn grondgebied leven.

Daarnaast wijst de heer Herman Suykerbuyk erop dat bij de besprekingen terzake in de Raad van Europa, de heer Johan Weyts, als Vlaams gemeen-

schapssenator is tussengekomen om specifiek te onderstrepen dat er in de Belgische context ten aanzien van het begrip "nationale minderheden", en ten aanzien van de vraag naar het al of niet bestaan ervan in België, twee juridische opvattingen zijn. Een eerste school stelt dat, gelet op het machtsevenwicht in de Belgische federale instellingen, en rekening houdend met het federale kader inzake de taalwetgeving noch de Nederlandstaligen, noch de Franstaligen in België als nationale minderheden kunnen worden beschouwd. De tweede school daarentegen, meent dat Franstaligen en Nederlandstaligen wel degelijk nationale minderheden zijn in de betekenis die het internationaal recht hieraan geeft.

Er is dus, met andere woorden, al heel wat discussie mogelijk over de vraag wie er al dan niet gevat is onder het begrip "nationale minderheid". De verklaring hiervoor is tegelijk eenvoudig én symptomatisch. De problemen vloeien, op het eerste zicht, immers voort uit het feit dat de raamovereenkomst geen omschrijving bevat van dit begrip. Hetgeen overigens geen simpele vergetelheid is, maar wel een gevolg van het feit dat men het binnen de Raad van Europa gewoon niet eens kon worden over een sluitende definitie van het begrip "nationale minderheid". Waarmee de cirkel dus opnieuw rond is.

Als lid van het Congres van lokale en regionale overheden van de Raad van Europa herinnert de heer Herman Suykerbuyk zich overigens nog levendig de problemen die in 1988 de kop opstaken naar aanleiding van de raamovereenkomst inzake de taalminderheden. Ook daarover is zwaar verdeeld gestemd.

Bij de beide raamovereenkomsten was men er zich dus terdege van bewust dat een aantal lidstaten van de Raad van Europa niet akkoord konden gaan met de inhoud ervan.

Dat gebrek aan overeenstemming blijkt overigens ook uit de stand van ondertekening. Van het veertigtal lidstaten van de Raad van Europa zijn er maar dertig die getekend hebben. En onder die dertig zijn er dan nog meerdere die voorbehouden hebben gemaakt. Zowel Duitsland als Luxemburg bijvoorbeeld, hebben de raamovereenkomst ter bescherming van de nationale minderheden getekend met gebruikmaking van de techniek van de interpretatieve verklaring, om hun belangen veilig te stellen.

Uit dit alles moge overigens ook duidelijk blijken dat het volledig foutief en naast de kwestie is als

men het wil voorstellen alsof behalve België – volgens sommige Franstalige kringen dan nog op aanstichten van Vlaanderen – heel Europa het eens zou zijn over deze raamovereenkomst. In werkelijkheid ligt de zaak veel complexer, hetgeen zich uit in het feit dat men het begrip "nationale minderheden" politiek niet wil definiëren.

In de Belgische context is een nationale minderheid daarenboven zowat een "contradictio in terminis". Lang voor de raamovereenkomst tot stand kwam, werden in België immers reeds mechanismen geïntroduceerd die de nu in de raamovereenkomst aangehaalde kwesties moesten ondervangen. Ook de ondertussen berucht geworden faciliteiten maakten hiervan deel uit. Met die faciliteiten werd, zoals duidelijk mag blijken uit de voorbereidende werkzaamheden, reeds ab initio de integratie beoogd van de Franstalige inwijkelingen in Vlaanderen. Iets wat echter manifest niet gelukt is. Men kan zich dan ook de vraag stellen wat de zin, het nut of zelfs maar de rationale is van het onderschrijven van de bedoelde raamovereenkomst als men weet dat daardoor in wezen de onwil tot integratie van een bepaalde – overigens reeds zeer goed beschermde – groep wordt beloond.

Er is overigens meer. Daar waar de indiener van het voorstel van resolutie stelt dat het beslissend moment inzake deze raamovereenkomst zich situeert in 1995, toen de ministers tot ondertekening overgingen, klopt zulks enkel in eng formele zin.

Dat de overeenkomst daarmee nog niet af was valt ondubbelzinnig af te leiden uit het feit dat het Congres van de lokale en regionale overheden, dat in het kader van de Raad van Europa fungeert als instelling die evenwaardig is aan de parlementaire vergadering van de Raad van Europa, nog in zijn zitting van juni 1997 aan een in zijn schoot bestaande werkgroep over regionalisme, federalisme, lokale autonomie en minderheden een mandaat heeft gegeven om een en ander te onderzoeken en nader uit te werken. Het geven van een dergelijke onderzoeksoopdracht bewijst op zich al dat de raamovereenkomst onvoldoende duidelijk is, en daardoor in de praktijk ook nauwelijks hanteerbaar. Ondanks het feit dat de werkgroep onverdroten verder werkt, ligt het overigens ook niet in de verwachtingen dat er binnen afzienbare tijd een doorbraak zal komen. Op de een of andere manier kampt immers bijna de helft van de lidstaten van de Raad van Europa terzake wel met problemen.

Zonder in enige mate het bestaan van het minderhedenprobleem in Europa te willen ontkennen of zelfs maar te minimaliseren, en zonder de raam-

overeenkomst op zich te verwerpen, meent de heer Herman Suykerbuyk dat respectievelijk het gebrek aan ondertekening, en het verstrekken van een aanvullende onderzoeksoopdracht wijzen op zowel een gebrek aan succes van de raamovereenkomst, als op inhoudelijke problemen die inherent zijn aan het wezen van die overeenkomst. Het is in een poging om hieraan te remediëren dat de hogerge-noemde werkgroep een mandaat van het Congres van lokale en regionale overheden heeft gekregen (resolutie 52 [1997]) om terzake aanbevelingen te doen.

Ter illustratie daarvan citeert de heer Herman Suykerbuyk hierop een aantal passages en elementen uit het aan de werkgroep verstrekte mandaat, zo moet deze nagaan : " 1. In welke omstandigheden men de meest geëigende vorm van territoriale autonomie moet verlenen aan minderheden ; 2. De bevoegdheden die via de territoriale autonomie aan die minderheden moeten worden toegekend ; 3. Via welke middelen men ervoor kan zorgen dat de aan de minderheden toegekende territoriale autonomie niet leidt tot een zich afsluiten van de nationale en Europese gemeenschap, maar integendeel een bijkomende aanmoediging vormt om zich hierin te integreren ; 4. De bevoegdheden die aan de regionale overheden moeten worden gegeven inzake de minderheden, waaronder ook begrepen de mogelijkheid om op lokaal en regionaal niveau bemiddelaars aan te duiden belast met de verdediging van de rechten van die minderheden, en dit – in voorkomend geval – in samenwerking met organisaties die die minderheden vertegenwoordigen. ".

Als dergelijke elementen nog ter discussie staan, en ter studie voorliggen ; dan komt het de heer Herman Suykerbuyk minstens gerechtvaardigd over zich vragen te stellen bij een raamovereenkomst (nota bene uitgaande van een andere instantie van dezelfde internationale organisatie) die nog dergelijke belangrijke lacunes vertoont. Dat dit alles nog nader moet worden ingevuld toont duidelijk aan wat voor een imperfect instrument nu ter ondertekening voorligt, en roept tevens vragen op nopens de totstandkoming van deze raamovereenkomst.

Als de Raad van Europa zelf al impliciet toegeeft dat de bedoelde raamovereenkomst niet echt af is, en we anderzijds in België reeds een uitgebreid beschermingssysteem hebben, dan ziet de heer Herman Suykerbuyk geen enkele dwingende of zelfs maar valabele reden om toe te treden tot deze conventie die geen de minste toegevoegde waarde

heeft. De CVP zal dan ook tegen dit voorstel van resolutie stemmen.

II.3. Tussenkomenst van mevrouw Nelly Maes

Mevrouw Nelly Maes verklaart, namens haar fractie, tegen het voorstel van resolutie te zullen stemmen. Overigens acht zij de indiening van dit voorstel op zich reeds een vrij zinledig gebeuren te zijn, en wel omdat het voorstel van resolutie in wezen geen enkele concrete betekenis heeft.

Zoals hoger reeds opgemerkt slaat de raamovereenkomst enkel op staten, in casu dus op België. En precies België kan, zelfs in wereldperspectief, model staan voor de bescherming van de minderheden. Exemplarisch hiervoor is de toestand van de Duitstaligen in België. Vrijwel nergens ter wereld is er voor een zo kleine groep een zo verregaande vorm van autonomie ontwikkeld.

Daar waar men er terzake de Duitstaligen geredelijk van uit mag gaan dat ze voldoen aan de criteria om als "minderheid", in de volle betekenis van het woord, te worden beschouwd, dringt zich de vraag op of er in België nog andere minderheden zijn.

Volgens mevrouw Nelly Maes kan in zekere zin gesteld worden dat de Franstaligen, gezien in de context van gans België, een minderheid kunnen uitmaken. Maar deze minderheid is dan weer zodanig goed beschermd (de helft van de federale ministerposten is haar voorbehouden, en ze heeft autonome bevoegdheden waarover ze – met eigen middelen- zelf kan beslissen), dat de numerieke factor zo goed als volledig ongedaan gemaakt wordt.

Daarnaast is het voor mevrouw Nelly Maes duidelijk dat ook de Vlamingen in Brussel een minderheid uitmaken. Ook deze minderheid geniet overigens een zekere bescherming, die echter de facto minder ver gaat. Zo worden er bijvoorbeeld geen machtsposities gewaarborgd op gemeentelijk vlak.

Of er in België nog andere groepen als minderheid betiteld kunnen worden is verder bijzonder twijfelachtig. Daar waar de indiener van het voorstel van resolutie duidelijk beoogt de Franstaligen in het Randgebied onder die noemer te brengen, moet gesteld worden dat de criteria gewoon niet opgaan. Zo heeft de Rand op zich geen autonoom statuut. De gemeenten die er deel van uitmaken hebben wel een dergelijke aparte status, waarbij op

gemeentelijk vlak dan ook voorzien is in wettelijke beschermingsmechanismen. Overigens zijn de Franstaligen in sommige van die gemeenten zo sterk vertegenwoordigd dat ze er de facto een nieuwe meerderheid hebben gecreëerd. De minderheid zijn dan de Vlamingen die er al van oudsher wonen.

De conclusie dringt zich derhalve op dat er in de staat België, alsdusdanig, geen niet-beschermde minderheden zijn.

Wat de algemene argumentatie betreft, wenst mevrouw Nelly Maes zich aan te sluiten bij de heer Herman Suykerbuyk die omstandig heeft verklaard waarom deze raamovereenkomst zowel onvolkomen als ontoepasbaar is. En dit omdat de meest essentiële definities erin ontbreken, terwijl er al evenmin overeenstemming bestaat over een aantal essentiële elementen die noodzakelijk zijn om deze raamovereenkomst ook daadwerkelijk uitvoerbaar te maken.

II.4. Tussenkomenst van de heer Jacques Laverge

Aansluitend bij de vorige sprekers wijst de heer Jacques Laverge erop dat het zwakke punt van de raamovereenkomst, met name het ontbreken van een eensluidende en sluitende definitie van het begrip "nationale minderheden", in wezen meteen ook het voorliggende voorstel van resolutie onderuit haalt. Het komt hem dan ook weinig zinvol over om een resolutie te bespreken waarvan men niet weet (en ook niet kan weten) wat het voorwerp ervan precies inhoudt.

Tweedens laat de heer Jacques Laverge opmerken dat, luidens de tekst van de raamovereenkomst, het de nationale staten zijn die zelf moeten bepalen wat een "nationale minderheid" precies is. De Belgische staat heeft daartoe een initiatief genomen, in de zin dat de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (IMCBB) op datum van 12 maart 1996 beslist heeft een werkgroep op te richten om dit dossier nader te bestuderen. Deze werkgroep zou – gezien de complexiteit van de Belgische staatsstructuur – terzake ook het advies moeten inwinnen van een aantal grondwetspecialisten. Het komt de heer Jacques Laverge dan ook niet opportuun voor om het voorstel van resolutie te bespreken zonder dat men beschikt over dit juridisch advies, of over de eventuele conclusies van die werkgroep.

II.5. Tussenkomst van de heer Fred Dielens

De heer Fred Dielens verklaart de mening te zijn toegedaan dat, hoewel het misschien wel interessant ware om over de hoger genoemde gegevens te beschikken, het ontbreken daarvan geenszins belet dat het Vlaams Parlement zich reeds op vandaag ten gronde zou uitspreken over deze resolutie. Ondanks de vaagheid van de raamovereenkomst is het immers zonneklaar dat aan dit voorstel van resolutie weinig oorbare oogmerken ten grondslag liggen. Reden ook waarom de SP tegen dit voorstel van resolutie zal stemmen.

Ook de heer Fred Dielens wijst er daarna op dat in de raamovereenkomst geen definitie wordt gegeven van het begrip "nationale minderheid". Deze lacune neemt echter niet weg dat bij eenieder wel een zeker aanvoelen leeft omtrent wat onder die term begrepen dient te worden. Dit aanvoelen kan al naargelang de groep waartoe men behoort echter bijzonder sterk uiteenlopen. Zo leeft bij de heer Fred Dielens het aanvoelen dat de Vlaamse meerderheid in België in de feiten, en dit al decennialang, behandeld wordt als een minderheid. De hoger genoemde paritaire samenstelling van de federale regering bijvoorbeeld, is een frappant voorbeeld van de ondervertegenwoordiging van de Vlamingen, en – convers – van de oververtegenwoordiging van de minderheid. Typerend is daarenboven dat de historische Vlaamse meerderheid in de gordel rond Brussel ook al decennialang een nefaste en systematische verdringing ondergaat.

Naast dit eerder gevoelsmatige argument zijn er volgens de heer Fred Dielens echter ook objectieve redenen genoeg om dit voorstel van resolutie niet goed te keuren. Men moet er overigens niet hard naar zoeken, aangezien ze zijn opgenomen in de toelichting bij het gedrukt stuk, daar waar men handelt over de gevolgen van de aansluiting van België bij de raamovereenkomst. Als bezwaren tegen de goedkeuring van de raamovereenkomst, en dus ook tegen de goedkeuring van het voorstel van resolutie, vinden we daar : conflict tussen de grondwet en het verdrag ; problemen die op het terrein kunnen rijzen inzake het taalgebruik ; de problematiek van het onderwijs in de taal van het gewest, en de problemen die kunnen ontstaan inzake taalgebruik tussen werkgevers en werknemers. Voor de heer Fred Dielens zijn dit evenzovele concrete redenen om de resolutie zondermeer en voluit te verwerpen.

II.6. Repliek van de heer Christian Van Eyken

Vooreerst wenst de heer Christian Van Eyken op te merken dat de allusies op de niet-ondertekening door Frankrijk zijns inziens hier niet terzake doen. Het is wel jammer en te betreuren dat Frankrijk niet heeft ondertekend, aangezien eigenlijk iedere lidstaat van de Raad van Europa deze raamovereenkomst zou moeten goedkeuren, maar het komt deze commissie, noch het Vlaams Parlement toe om te beoordelen wat een ander land doet.

Daarnaast komt het de heer Christian Van Eyken voor dat, op basis van het feit dat de huidige Belgische staatsstructuur sowieso reeds een aantal beschermingsmechanismen voor minderheden omvat, er geen enkel beletsel kan bestaan om ook de raamovereenkomst van de Raad van Europa te ondertekenen.

Het valt immers niet te loochenen dat de Belgische staatsstructuur op zich reeds de erkenning van het bestaan van een aantal minderheden inhoudt. Zo zijn er de Franstaligen in België, die onder andere beschermd worden door de regel van de paritaire samenstelling van de federale ministerraad. Daarnaast is er ook de Duitstalige Gemeenschap die bescherming geniet binnen het Waalse Gewest.

Bij wege van interruptie laat mevrouw Nelly Maes met betrekking tot dit laatste opmerken dat de Duitstalige Gemeenschap qualitate qua als gemeenschap bescherming geniet binnen België, en niet binnen het Waalse Gewest. Hetgeen door de heer Christian Van Eyken wordt erkend.

De heer Christian Van Eyken zet daarop zijn opsomming van beschermde minderheden voort, en haalt de bescherming aan die de Vlamingen in Brussel genieten via hun gewaarborgde vertegenwoordiging in de Brusselse Hoofdstedelijke regering. Waarbij hij wel erkent dat er een probleem kan rijzen doordat er geen gewaarborgde Vlaamse vertegenwoordiging is in het Brussels parlement.

En tenslotte zijn er ook nog de Franstaligen in de Brusselse Rand. Het feit dat zij beschermd worden via de faciliteitenregeling bewijst volgens de heer Christian Van Eyken ondubbelzinnig de aanwezigheid van een minderheid in het Vlaams Gewest.

Afrondend beklemtoont de heer Christian Van Eyken nogmaals dat het bestaan van al die elemen-

ten het voor de federale regering extra gemakkelijk moet maken om de raamovereenkomst van de Raad van Europa te ondertekenen. Alles wat erin vervat ligt is in België immers toch al uitgevoerd.

De heer Herman Suykerbuyk repliceert hierop dat, als alles dan toch al gerealiseerd is, hij het nut, laat staan de toegevoegde waarde, niet inziet van de ondertekening van de raamovereenkomst.

Hierop inpikkend wenst mevrouw Nelly Maes van de heer Van Eyken te vernemen wat hij concreet in gedachten heeft dat nog extra zou moeten gedaan worden ?

De heer Christian Van Eyken repliceert hierop dat er zijns inziens maar weinig meer extra moet worden gerealiseerd.

De heer Fred Dielens van zijn kant laat opmerken dat de ondertekening van de raamovereenkomst hem zelfs ronduit contraproductief overkomt, gelet op het grote aantal problemen (cf. de opsomming van die problemen in de toelichting bij het gedrukte stuk) dat er potentieel uit kan resulteren met betrekking tot de bestaande beschermingsstructuren

De heer Karim Van Overmeire laat aanvullend nog opmerken dat het niet opgaat om de positie van de Vlamingen in Brussel te vergelijken met de positie van de Franstaligen in Vlaams-Brabant. De Vlamingen in Brussel kunnen immers bogen op een ononderbroken historische aanwezigheid, terwijl het bij de Franstaligen in de Rand gaat over zeer recent ingeweken personen die zich gewoon niet willen aanpassen.

III. EINDSTEMMING

Ter stemming gelegd wordt daarop het voorstel van resolutie van de heer Christian Van Eyken "betreffende de raamovereenkomst van de Raad van Europa ter bescherming van de Nationale Minderheden" bij unanimiteit van 10 stemmen verworpen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Herman SUYKERBUYK

Jef SLEECKX
